

O-SS 047

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 11

The 11th STOU National Research Conference

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดนครศรีธรรมราช

Desirable Characteristics of the President of Sub-district Administrative Organization
in Nakhon Si Thammarat Province

สุดารัตน์ สุตสมบุญ (Sudarat Sudsomboon)¹ ณรงค์ ศรีวิเชียร (Narong Sriwichean)²

ดำรง โยธารักษ์ (Damrong Yotharak)³ ชลธิรา อาลัยจิตต์ (Chontira Arlajit)⁴

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลตามความคิดเห็นของประชาชนในเขตจังหวัดนครศรีธรรมราช และเพื่อศึกษาความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนายกองค์การบริหารส่วนตำบล กลุ่มตัวอย่างคือประชาชนที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไปจำนวน 400 คน ได้จากการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย เครื่องมือที่ใช้คือ แบบสอบถามที่มีค่าความเที่ยงเท่ากับ 0.97 วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการแจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เนื้อหา ผลการวิจัยพบว่า คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลตามความคิดเห็นของประชาชนในจังหวัดนครศรีธรรมราช ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านความรู้ทางวิชาการ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาได้แก่ ด้านความเป็นผู้นำ ด้านความสามารถในการบริหารงาน ด้านมนุษยสัมพันธ์ และ ด้านบุคลิกภาพ ตามลำดับ และประชาชนต้องการให้นายกองค์การบริหารส่วนตำบล ที่เข้ามาบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลปฏิบัติตนและบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล รวมทั้งเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับประชาชนในพื้นที่ความรับผิดชอบ

คำสำคัญ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ นายกองค์การบริหารส่วนตำบล

¹ดร. อาจารย์ประจำคณะศึกษาศาสตร์และสังคมศาสตร์ วิทยาลัยเทคโนโลยีภาคใต้ sudsomboon_pao@hotmail.com

²ดร. นักวิชาการอิสระ Narong.s@hotmail.com

³ดร. อาจารย์ประจำคณะศึกษาศาสตร์และสังคมศาสตร์ วิทยาลัยเทคโนโลยีภาคใต้ damrong.y@sct.ac.th

⁴อาจารย์ประจำคณะศึกษาศาสตร์และสังคมศาสตร์ วิทยาลัยเทคโนโลยีภาคใต้ chontira.a@sct.ac.th

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 11

The 11th STOU National Research Conference

Abstract

The purpose of this research was to study the desirable characteristics of the sub-district administrative organization president according to the opinions of the people in Nakhon Si Thammarat province and to study opinions and suggestions on desirable characteristics of the Sub-District Administrative Organization. The study population was People aged 18 years and over in Nakhon Si Thammarat province, 1,201,113 people, 400 samples. Obtained from a simple sampling The tool used is The questionnaire with the reliability of 0.97 analyzed the data by distribution of frequency, percentage, mean, standard deviation. and content analysis. The results showed that Desirable Characteristics of Sub-District Administrative Organizations According to People's Opinion in Nakhon Si Thammarat Province. Overall, at the level and when considering each aspect, it was found that academic knowledge have the highest average followed by Leadership the ability to manage human relations and personality, respectively. And people want the president of the sub-district administration organization. Those who came to administer the Tambon Administrative Organization practice and manage their work according to the principles of good governance. as well as being a good role model for people in the area of responsibility.

Keywords: Desirable characteristics, President of Sub-district Administrative Organization

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 11

The 11th STOU National Research Conference

บทนำ

การปกครองท้องถิ่นเป็นพื้นฐานการส่งเสริมการปกครองระบอบประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วม และถือว่าเป็นสถาบันที่ทำหน้าที่ให้การศึกษาและฝึกปฏิบัติเกี่ยวกับระบอบประชาธิปไตยให้กับประชาชน โดยใช้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการตัดสินใจในกิจการของท้องถิ่นและเกิดความสำนึกในสิทธิหน้าที่ของตนเองที่มีต่อชุมชน หน้าที่พลเมือง อันจะนำไปสู่การปกครองตนเองในที่สุด ทิศทางในการให้ความสำคัญในการปกครองท้องถิ่น รัฐต้องกระจายอำนาจให้ท้องถิ่นพึ่งตนเองและตัดสินใจในกิจการท้องถิ่นได้เอง พัฒนาเศรษฐกิจท้องถิ่นและระบบสาธารณูปโภคและสาธารณูปการ ตลอดจนโครงสร้างพื้นฐานสารสนเทศในท้องถิ่นให้ทั่วถึงและเท่าเทียมกันทั่วประเทศ รวมทั้งพัฒนาจังหวัดที่มีความพร้อมให้เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขนาดใหญ่ โดยคำนึงถึงเจตนารมณ์ของประชาชนในท้องถิ่น รัฐจะต้องให้ความเป็นอิสระแก่ท้องถิ่นตามหลักแห่งการปกครองตนเองและตามเจตนารมณ์ของประชาชนในท้องถิ่น

องค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) เป็นรูปแบบหนึ่งของการบริหารส่วนท้องถิ่นซึ่งเกิดตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ.2537 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 7) พ.ศ.2562 ได้มีการจัดตั้งองค์การบริหารส่วนตำบลโดยการยกฐานะขึ้นจากสภาตำบล โดยมีวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งเพื่อการกระจายอำนาจการปกครอง (Decentralization) ให้ประชาชนในท้องถิ่นระดับตำบลซึ่งเป็นเขตชนบทอันเป็นพื้นที่ส่วนใหญ่ของประเทศ ได้มีโอกาสเรียนรู้การแก้ไขปัญหาและการตอบสนองความต้องการของตนเอง โดยการเข้าไปมีบทบาทหรือมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครอง (Political Participation) หรือเรียกกันว่า ปกครองตนเอง (Local Self Government) ตามระบอบประชาธิปไตย องค์การบริหารส่วนตำบล จึงเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ใกล้ชิดกับประชาชนมากที่สุด โดยเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้าไปมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ กำหนดทิศทางและวางแผนพัฒนาตำบล กำกับดูแลและตรวจสอบการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล และการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล จะสามารถแก้ไขปัญหาและสนองตอบความต้องการของชุมชนระดับตำบลได้เป็นอย่างดี อันจะส่งผลให้ประชาชนในตำบลมีความรู้สึกเชื่อมั่น และศรัทธาต่อองค์การบริหารส่วนตำบล และมีความรู้สึกผูกพันมีส่วนได้ส่วนเสียต่อถิ่นอาศัย ซึ่งเป็นการสร้างพลเมืองที่มีความรับผิดชอบให้ประเทศชาติโดยรวม (อุทัย หิรัญโต, 2524)

ตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ.2537 ว่าด้วยส่วนที่ 2 นายกององค์การบริหารส่วนตำบล มาตรา 58 ให้นายกององค์การบริหารส่วนตำบลทำหน้าที่เป็นหัวหน้าฝ่ายบริหารขององค์การบริหารส่วนตำบล มาจากการเลือกตั้งโดยตรงของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล นายกององค์การบริหารส่วนตำบลสามารถแต่งตั้งผู้ช่วยดำเนินการได้ โดยสามารถแต่งตั้งบุคคลที่ไม่ใช่สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นรองนายกององค์การบริหารส่วนตำบลได้ 2 คน และเป็นเลขานุการนายกององค์การบริหารส่วนตำบลได้ 1 คน นายกององค์การบริหารส่วนตำบลมีวาระการดำรงตำแหน่ง 4 ปี และสามารถดำรงตำแหน่งติดต่อกันเกิน 2 วาระไม่ได้ จะดำรงตำแหน่งได้อีกครั้งเมื่อพ้นระยะเวลา 4 ปีนับแต่วันที่พ้นจากตำแหน่ง แม้ดำรงตำแหน่งไม่ครบระยะเวลา 4 ปีก็ให้นับเป็น 1 วาระ โดยผู้ที่จะมีสิทธิรับเลือกตั้งเป็นนายกององค์การบริหารส่วนตำบลต้องมีคุณสมบัติและไม่มีความผิดต้องห้าม ดังนี้ 1) มีอายุไม่ต่ำกว่า 30 ปีบริบูรณ์ในวันเลือกตั้ง 2) จบการศึกษาไม่ต่ำกว่ามัธยมศึกษาตอนปลาย หรือเทียบเท่า หรือเคยเป็นสมาชิกสภาตำบล สมาชิกสภาท้องถิ่น นักบริหารท้องถิ่น หรือสมาชิกรัฐสภา และ 3) ไม่เป็นผู้มีพฤติกรรมในทางทุจริตหรือพ้นจากตำแหน่งสมาชิกสภาตำบล สมาชิกสภาท้องถิ่น คณะผู้บริหารท้องถิ่น หรือผู้บริหารท้องถิ่น รองผู้บริหารท้องถิ่น หรือเลขานุการหรือที่ปรึกษาของผู้บริหารท้องถิ่น เพราะเหตุที่ไม่มีส่วนได้เสียไม่ว่าจะโดยทางตรงหรือทางอ้อมในสัญญา หรือกิจการที่กระทำกับองค์กรปกครองท้องถิ่นยังไม่ถึง 5 ปี นับถึงวันรับสมัครเลือกตั้ง

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 11

The 11th STOU National Research Conference

(โกวิท พวงงาม, 2544) ซึ่งจะเห็นว่าตำแหน่ง “นายกองค์การบริหารส่วนตำบล” มีความสำคัญต่อการปกครองท้องถิ่นเป็นอย่างมาก และประเทศไทยก็ไม่ได้มีการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลมาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2557 หลังการทำรัฐประหาร

จังหวัดนครศรีธรรมราช เป็นจังหวัดที่มีประชากรมากที่สุดในภาคใต้และมีขนาดพื้นที่ใหญ่เป็นอันดับ 2 ของภาคใต้ เป็นจังหวัดที่มีอำเภอมากที่สุดในภาคใต้ รวมทั้งมีองค์การบริหารส่วนตำบลทั้งสิ้น 141 แห่ง (สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัดนครศรีธรรมราช, 2564) ซึ่งไม่ได้มีการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลมาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2557 โดยที่ผ่านมานายกองค์การบริหารส่วนตำบลหรือผู้นำท้องถิ่นก็ยังเป็นบุคคล หรือกลุ่มบุคคลในแวดวงเดิม กลุ่มตระกูลเดิม เครือข่ายเดิมๆ อาจสับเปลี่ยนหมุนเวียนกันส่งต่ออำนาจโดยผ่านวิธีการอันหลากหลายเพื่อเข้าสู่อำนาจ แสดงให้เห็นว่ากลุ่มผู้นำท้องถิ่นมีการปรับตัวตามบริบททางการเมืองและนโยบายของรัฐบาลกลางได้อย่างน่าสนใจ ซึ่งเป็นการสืบทอดอำนาจตำแหน่งทางการเมืองท้องถิ่นจากบรรพบุรุษสู่รุ่นลูกหลาน ซึ่งในบางครั้งคุณลักษณะของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลไม่สอดคล้องกับมิติของการเปลี่ยนแปลงในด้านต่างๆ ดังนั้นก่อนจะมีการเลือกตั้งท้องถิ่นอีกครั้ง ผู้วิจัย จึงมีความสนใจที่จะศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดนครศรีธรรมราช ในด้านบุคลิกภาพ ด้านความเป็นผู้นำ ด้านมนุษยสัมพันธ์ ด้านความรู้ทางวิชาการ และด้านความสามารถในการบริหารงาน ซึ่งนับได้ว่าเป็นส่วนสำคัญอย่างยิ่งที่ผู้บริหารต้องคำนึงถึงความต้องการและความคาดหวังของประชาชนเพื่อนำไปประสานกับทักษะความรู้ ความสามารถ นโยบาย และวิธีการบริหาร อันจะนำไปสู่การทำงานที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลตามความคิดเห็นของประชาชนในเขตจังหวัดนครศรีธรรมราช
2. เพื่อศึกษาความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลจากประชาชนผู้มีส่วนได้เสีย เพื่อเป็นแนวทางของการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลต่อไป

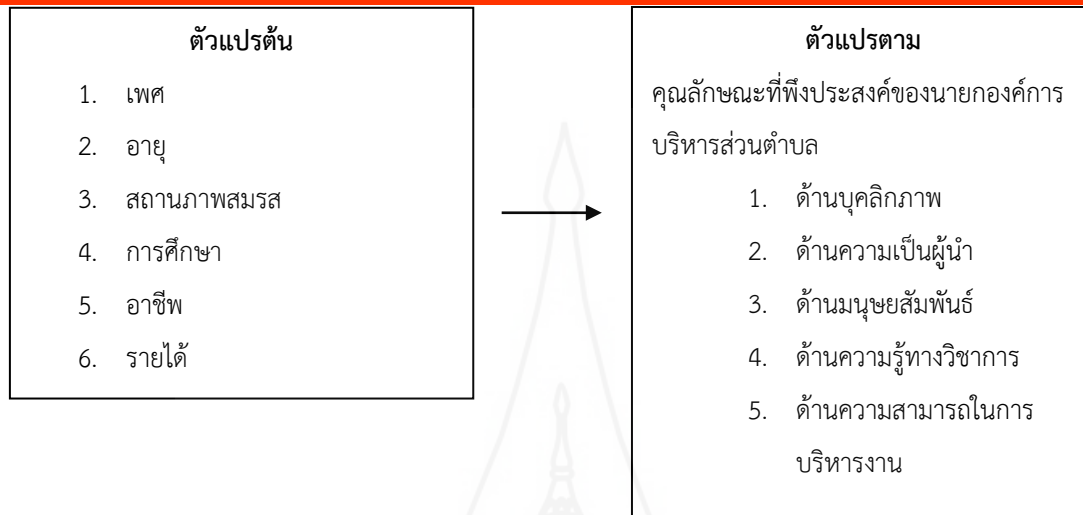
กรอบแนวคิดในการวิจัย

การศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดนครศรีธรรมราช ผู้วิจัยได้กำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัยดังนี้

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 11

The 11th STOU National Research Conference

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey research) ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ เป็นประชาชนที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไป จำนวน 1,201,113 คน (ศูนย์บริหารการทะเบียนภาค 8 สาขานครศรีธรรมราช, 2564) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 400 คน ได้จากการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยเทียบตารางประมาณขนาดของกลุ่มตัวอย่างของ Krejcie and Morgan (1970) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% ใช้วิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบสุ่มอย่างง่าย เครื่องมือที่ใช้คือ แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ประกอบด้วย 3 ส่วน คือ 1) ข้อมูลส่วนบุคคล 2) คุณลักษณะที่พึงประสงค์ และ 3) ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนายกองค์การบริหารส่วนตำบล มีความค่าความสอดคล้องของเนื้อหาของแบบสอบถาม (IOC) สูงกว่า 0.50 ทุกข้อ และมีค่าความเที่ยงเท่ากับ 0.97 ตามลำดับ วิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ การวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัย

1. ข้อมูลส่วนบุคคล ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 65.20 คน อายุระหว่าง 26-35 ปี มากที่สุด ร้อยละ 28.11 สถานภาพสมรสมากที่สุดร้อยละ 51.70 การศึกษาจบปริญญาตรี มากที่สุดร้อยละ 45.20 อาชีพรับจ้างมากที่สุด ร้อยละ 49.20 รายได้ระหว่าง 5,001-10,000 บาทมากที่สุด ร้อยละ 58.60

2. คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดนครศรีธรรมราช ภาพรวมและรายด้าน

2.1 คุณลักษณะที่พึงประสงค์โดยรวมของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลตามความคิดเห็นของประชาชนในจังหวัดนครศรีธรรมราช มีค่าคะแนนอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.55$ S.D.= 0.86) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมาก ดังแสดงในตารางที่ 1

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 11

The 11th STOU National Research Conference

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดนครศรีธรรมราช ในภาพรวม

คุณลักษณะที่พึงประสงค์	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1. ด้านบุคลิกภาพ	3.57	0.86	มาก
2. ด้านความเป็นผู้นำ	3.54	0.92	มาก
3. ด้านมนุษยสัมพันธ์	3.53	0.97	มาก
4. ด้านความรู้ทางวิชาการ	3.60	0.90	มาก
5. ด้านความสามารถในการบริหารงาน	3.52	0.87	มาก
รวม	3.55	0.86	มาก

2.2 คุณลักษณะที่พึงประสงค์ด้านบุคลิกภาพของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลตามความคิดเห็นของประชาชนในจังหวัดนครศรีธรรมราช มีค่าคะแนนอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.57$ S.D. = 0.86) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับมาก ดังแสดงในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดนครศรีธรรมราช ด้านบุคลิกภาพ

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ : ด้านบุคลิกภาพ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1. นายกองค์การบริหารส่วนตำบลมีความเชื่อมั่นในตนเองสูง	3.43	0.89	มาก
2. นายกองค์การบริหารส่วนตำบลมีกริยาอ่อนน้อมสุภาพ	3.84	0.69	มาก
3. นายกองค์การบริหารส่วนตำบลมีความคล่องแคล่วว่องไวในการปฏิบัติงาน	3.50	0.80	มาก
4. นายกองค์การบริหารส่วนตำบลมีความกระตือรือร้นและขยันขันแข็งในการทำงาน	3.56	0.84	มาก
5. นายกองค์การบริหารส่วนตำบลแต่งกายเหมาะสมกับกาลเทศะ	3.54	0.92	มาก
รวม	3.57	0.86	มาก

และจากข้อมูลการให้สัมภาษณ์ของประชาชนที่ให้ข้อมูล ผู้วิจัยสามารถสรุปได้ว่าคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดนครศรีธรรมราช ด้านบุคลิกภาพ ควรมีลักษณะคือ กริยามารยาทอ่อนน้อมตามวัฒนธรรมอันดีของไทย แต่ไม่ใช้การไหว้กราบไปทั่ว รู้จักกาลเทศะทั้งการพูด การแต่งกาย อย่างมีความเชื่อมั่นในตนเองสูงเกินไปจนประชาชนไม่สามารถเข้าถึงได้

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 11

The 11th STOU National Research Conference

2.3 คุณลักษณะที่พึงประสงค์ด้านความเป็นผู้นำของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลตามความคิดเห็นของประชาชนในจังหวัดนครศรีธรรมราช มีค่าคะแนนอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.54$ S.D. = 0.92) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าทุกข้ออยู่ในระดับมาก ดังแสดงในตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดนครศรีธรรมราช ด้านความเป็นผู้นำ

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ : ด้านความเป็นผู้นำ		$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1.	นายกองค์การบริหารส่วนตำบลกล้าคิด กล้าตัดสินใจอย่างมีเหตุผล	3.56	0.98	มาก
2.	นายกองค์การบริหารส่วนตำบลมีวิสัยทัศน์ คำนึงถึงรอบพื้นที่สมัยและทันเหตุการณ์	3.51	0.91	มาก
3.	นายกองค์การบริหารส่วนตำบลมีความเฉลียวฉลาดและมีปฏิภาณ ไหวพริบ	3.51	0.91	มาก
4.	นายกองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นผู้รักษาคำพูดและทำตามสัญญา	3.56	0.87	มาก
รวม		3.54	0.92	มาก

และจากข้อมูลการให้สัมภาษณ์ของประชาชนที่ให้ข้อมูล ผู้วิจัยสามารถสรุปได้ว่าคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดนครศรีธรรมราช ด้านความเป็นผู้นำ ควรมีลักษณะคือ สามารถนำพาองค์กรไปสู่การพัฒนาได้บนฐานการมีส่วนร่วมของประชาชนในพื้นที่ รับฟังความคิดเห็นของประชาชนและผู้ร่วมงาน ที่สำคัญต้องเป็นผู้นำแห่งการเปลี่ยนแปลง เช่น นำองค์กรเข้าสู่การรับประเมินจากสถาบันต่างๆ ทั้ง สถาบันพระปกเกล้า หรือ สำนักงานคณะกรรมการการกระจายอำนาจ

2.4 คุณลักษณะที่พึงประสงค์ด้านมนุษยสัมพันธ์ของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลตามความคิดเห็นของประชาชนในจังหวัดนครศรีธรรมราช มีค่าคะแนนอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.53$ S.D. = 0.97) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าทุกข้ออยู่ในระดับมาก ดังแสดงในตารางที่ 4

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 11

The 11th STOU National Research Conference

ตารางที่ 4 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดนครศรีธรรมราช ด้านมนุษยสัมพันธ์

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ : ด้านมนุษยสัมพันธ์	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1. นายกองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นผู้มีสัมพันธที่ดีกับชุมชนอย่างเท่าเทียมไม่เลือกปฏิบัติ	3.48	0.84	มาก
2. นายกองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นผู้ที่เข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ ที่อบต. และ ชุมชนจัดอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ	3.58	0.78	มาก
3. นายกองค์การบริหารส่วนตำบลมีเป็นผู้ประสานสืบทอดทั้งกับประชาชนและหน่วยงานภาคีเครือข่ายต่างๆ	3.47	0.76	มาก
4. นายกองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นผู้ที่มีความเคารพในสิทธิและศักดิ์ศรีของผู้อื่น	3.57	0.78	มาก
รวม	3.53	0.97	มาก

และจากข้อมูลการให้สัมภาษณ์ของประชาชนที่ให้ข้อมูล ผู้วิจัยสามารถสรุปได้ว่าคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดนครศรีธรรมราช ด้านมนุษยสัมพันธ์ ควรมีลักษณะคือ มีความสัมพันธ์กับทุกชุมชนเท่าเทียมกัน ไม่ใช่มีความสัมพันธ์ที่ดีเฉพาะกลุ่มเครือญาติหรือหวั่นเสี้ยน นอกจากนั้นยังต้องเข้าร่วมกิจกรรมของท้องถิ่นอย่างต่อเนื่อง ไม่ใช่เฉพาะช่วงรับตำแหน่งใหม่ๆ เท่านั้น

2.5 คุณลักษณะที่พึงประสงค์ด้านความรู้ทางวิชาการของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลตามความคิดเห็นของประชาชนในจังหวัดนครศรีธรรมราช มีค่าคะแนนอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 3.60 S.D. = 0.90) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าทุกข้ออยู่ในระดับมาก ดังแสดงในตารางที่ 5

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 11

The 11th STOU National Research Conference

ตารางที่ 5 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดนครศรีธรรมราช ด้านความรู้ทางวิชาการ

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ : ด้านความรู้ทางวิชาการ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1. นายกองค์การบริหารส่วนตำบลมีความรู้นโยบายการบริหารราชการแผ่นดิน กฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องกับองค์การบริหารส่วนตำบล	3.58	0.90	มาก
2. นายกองค์การบริหารส่วนตำบลมีความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น แผนยุทธศาสตร์และแผนปฏิบัติการประจำปี	3.55	0.87	มาก
3. นายกองค์การบริหารส่วนตำบลมีความรู้ความเข้าใจปัญหาพื้นฐานของท้องถิ่นและมีแนวทางแก้ไขปัญหา	3.55	0.93	มาก
4. นายกองค์การบริหารส่วนตำบลมีความรู้ กฎระเบียบปฏิบัติของทางราชการ	3.59	0.89	มาก
รวม	3.60	0.90	มาก

และจากข้อมูลการให้สัมภาษณ์ของประชาชนที่ให้ข้อมูล ผู้วิจัยสามารถสรุปได้ว่าคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดนครศรีธรรมราช ด้านความรู้ทางวิชาการ ควรมีลักษณะคือ มีความรอบรู้โดยเฉพาะกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการทำงานในตำแหน่ง ควรมีการศึกษาที่ดีเพื่อเป็นแบบอย่างให้กับประชาชนในพื้นที่ รวมทั้งต้องมีความทันสมัยและเทคโนโลยีสมัยใหม่ ต้องใช้เป็นเงินสามารถประยุกต์ใช้กับการทำงานได้

2.6 คุณลักษณะที่พึงประสงค์ด้านความสามารถในการบริหารงานของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลตามความคิดเห็นของประชาชนในจังหวัดนครศรีธรรมราช มีค่าคะแนนอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 3.52 S.D. = 0.87) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับมาก ดังแสดงในตารางที่ 6

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 11

The 11th STOU National Research Conference

ตารางที่ 6 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดนครศรีธรรมราช ด้านความสามารถในการบริหารงาน

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ : ด้านความสามารถในการบริหารงาน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1. นายกองค์การบริหารส่วนตำบลบริหารโดยยึดหลักของความถูกต้องตามระเบียบราชการ	3.61	0.89	มาก
2. นายกองค์การบริหารส่วนตำบลมีความรู้ ความสามารถด้านเทคโนโลยีและภาษาอังกฤษ	3.40	0.84	มาก
3. นายกองค์การบริหารส่วนตำบลมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์	3.51	0.85	มาก
4. นายกองค์การบริหารส่วนตำบลบริหารงานโดยเน้นคุณภาพของคนที่มีความรู้ความสามารถ	3.57	0.89	มาก
รวม	3.52	0.87	มาก

และจากข้อมูลการให้สัมภาษณ์ของประชาชนที่ให้ข้อมูล ผู้วิจัยสามารถสรุปได้ว่าคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดนครศรีธรรมราช ด้านความสามารถในการบริหารงาน ควรมีลักษณะคือ ต้องมีทักษะการทำงานเป็นทีม รับฟังความคิดเห็นของทุกส่วนที่เกี่ยวข้อง คำนึงกรอบ จัดคนให้เหมาะสมกับตำแหน่ง ใช้ระบบคุณธรรมมากกว่าระบบอุปถัมภ์ รวมทั้งต้องยึดหลักธรรมาภิบาลในการบริหาร

3. ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนายกองค์การบริหารส่วนตำบล จากประชาชนผู้มีส่วนได้เสีย เพื่อเป็นแนวทางของการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลต่อไป พบว่าประชาชนมีความเห็นต่อตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลดังนี้

1) ควรมีการกำหนดอายุสูงสุดของผู้ประสงค์จะสมัครรับเลือกตั้งตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนตำบล เช่น ไม่ต่ำกว่า 30 ปีและไม่เกิน 60 ปี เนื่องจากปัจจุบันจะเห็นได้ว่าผู้นำที่มีอายุมาก ถึงแม้ว่าจะมีประสบการณ์ในการทำงานมาก แต่ยังคงคิดแบบเดิม ไม่มีหัวก้าวหน้า ไม่ค่อยทันสมัย ไม่กล้าคิดนอกกรอบ ไม่มีความท้าทายทำในสิ่งใหม่อยู่ภายใต้ข้อกำหนดของอบต. ทำให้ท้องถิ่นเสียโอกาสในการพัฒนาได้

2) ต้องยึดหลักธรรมาภิบาลและหลักเศรษฐกิจพอเพียงในการปฏิบัติตนและปฏิบัติงาน

3) ควรเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับประชาชนในพื้นที่ความรับผิดชอบในทุกๆ ด้าน

4) ไม่ควรอิงการเมืองหลักมากเกินไป จนไม่สนใจความต้องการของประชาชนในพื้นที่

5) ควรสร้างเครือข่ายในการทำงานกับทุกภาคส่วนทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน เพื่อร่วมกันพัฒนาท้องถิ่น

6) จะต้องเป็นบุคคลที่มีความพร้อมเพื่อเข้ามาบริหารท้องถิ่น เพราะถือว่าเป็นเรื่องเกี่ยวกับการดำรงชีวิตของประชาชนโดยตรง

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 11

The 11th STOU National Research Conference

7) ควรมีการจัดอบรมผู้นำหรือเจ้าหน้าที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดหรือประพฤติดมิชอบให้เกรงกลัวต่อการกระทำความผิดและควรมีการสนับสนุนให้มีการตรวจสอบจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับการประพฤติดมิชอบอย่างจริงจัง

8) ควรเปิดโอกาสให้ผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียเข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบาย โดยต้องมีการทำความเข้าใจไปในทิศทางเดียวกันและมีหนังสือเป็นลายลักษณ์อักษรเพื่อป้องกันการทุจริต

อภิปรายผลการวิจัย

จากการวิจัย เรื่องคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดนครราชสีมา พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก แสดงให้เห็นว่า ประชาชนมีความคาดหวังต่อคุณลักษณะของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลที่จะต้องเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถในทุกๆ ด้าน เนื่องจากคุณสมบัติดังกล่าวควรเป็นพื้นฐานโดยทั่วไปของผู้บริหารหรือผู้นำองค์กร มีความคาดหวังที่จะเห็นองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดนครราชสีมา มีความเจริญก้าวหน้า ประชาชนมีความกินดีอยู่ดี ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับนายกองค์การบริหารส่วนตำบลที่จะเป็นผู้กำหนดนโยบายและรับผิดชอบการบริหารงานในองค์การบริหารส่วนตำบล จึงทำให้มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับกับ ภาณุวัฒน์ เล็งสกุล (2559) ได้ศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้นำท้องถิ่นเทศบาลตำบลทุ่งลาน อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดสงขลา พบว่า 1) ระดับความต้องการของประชาชนต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้นำในท้องถิ่น พบว่า โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาตามเรียงลำดับ คือ ด้านมนุษยสัมพันธ์ ด้านการมีคุณธรรมและจริยธรรม ด้านความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงาน ด้านความเป็นผู้นำ ด้านการมุ่งมั่นที่จะพัฒนาท้องถิ่น และด้านการส่งเสริมและเปิดโอกาสให้เกิดการมีส่วนร่วม อยู่ในระดับมากตามลำดับ ยังสอดคล้องกับ วรยุทธ สถาปนาศุภกุล (2560) ได้ศึกษา คุณลักษณะผู้นำทางการเมืองท้องถิ่นที่พึงประสงค์ตามทัศนะของประชาชน อำเภอแมริม จังหวัดเชียงใหม่ พบว่าความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อคุณลักษณะของผู้นำทางการเมืองที่พึงประสงค์ตามทัศนะของประชาชนตำบลเหมืองแก้ว อำเภอแมริม จังหวัดเชียงใหม่ โดยรวมทั้ง 4 ด้าน อยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยเรียงตามลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านความรู้ความสามารถ มีค่าแปลผลอยู่ในระดับมาก รองลงมาคือ ด้านคุณธรรมจริยธรรม ด้านสติปัญญาและ ด้านบุคลิกภาพ มีค่าแปลผลอยู่ในระดับมาก ตามลำดับ และสอดคล้องกับ สุคนธ์ เกาทอง และคณะ (2562) ได้ศึกษา คุณลักษณะของนายกเทศมนตรีที่พึงประสงค์ในเขตเทศบาลเมืองควนลัง อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา พบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะของนายกเทศมนตรีที่พึงประสงค์ในเขตเทศบาลเมืองควนลัง อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า คุณลักษณะด้านคุณธรรมและจริยธรรมมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาได้แก่ ด้านคุณลักษณะด้านภาวะผู้นำ และด้านคุณลักษณะด้านวิสัยทัศน์และคุณลักษณะด้านเฉพาะส่วนบุคคล

และเมื่ออภิปรายเป็นรายด้าน เป็นดังนี้

ด้านบุคลิกภาพ อยู่ในระดับมาก แสดงให้เห็นว่า ประชาชนให้ความสำคัญกับนายกองค์การบริหารส่วนตำบล ควรมีกิริยาอ่อนน้อมสุภาพ มีความกระตือรือร้นและขยันขันแข็งในการทำงาน ซึ่งจะชวนให้ผู้อื่นศรัทธาและมีความนิยมชมชอบ ซึ่งจะทำให้การเป็นผู้นำได้ง่ายขึ้น เพราะบุคลิกภาพที่ดีจะช่วยดึงดูดและจูงใจคน ทำให้มีมิตรภาพระหว่างกันอย่างรวดเร็ว และการมีบุคลิกภาพที่ดีจะเป็นรากฐานให้บุคคลสร้างตัวเป็นผู้นำที่ดีได้ง่าย ซึ่งสอดคล้องกับ วรยุทธ สถาปนาศุภกุล (2560) ได้ศึกษา คุณลักษณะผู้นำทางการเมืองท้องถิ่นที่พึงประสงค์ตามทัศนะของประชาชน อำเภอแมริม จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 11

The 11th STOU National Research Conference

ประชาชนกลุ่มตัวอย่าง มีความพึงประสงค์ต่อคุณลักษณะของผู้นำทางการเมืองท้องถิ่นที่พึงประสงค์ด้านบุคลิกภาพโดยรวมอยู่ในระดับมาก

ด้านความเป็นผู้นำ อยู่ในระดับมาก แสดงให้เห็นว่า ประชาชนให้ความสำคัญกับนายกองค์การบริหารส่วนตำบล ต้องกล้าคิด กล้าตัดสินใจอย่างมีเหตุผล เป็นผู้รักษาคำพูดและทำตามสัญญา มีความเป็นผู้นำ เนื่องจากการบริหารงานจะดำเนินไปด้วยดี บรรลุเป้าหมายตามที่กำหนดไว้อย่างประหยัดและมีประสิทธิภาพนั้นขึ้นอยู่กับความสามารถในการโน้มน้าวจิตใจผู้ปฏิบัติงานหรือผู้ใต้บังคับบัญชา ซึ่งสอดคล้องกับ ภาณุวัฒน์ เสงส์กุล (2559) ได้ศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้นำท้องถิ่นเทศบาลตำบลทุ่งลาน อำเภอลองหอยโข่ง จังหวัดสงขลา พบว่าระดับความต้องการของประชาชนต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้นำในท้องถิ่นด้านความเป็นผู้นำ อยู่ในระดับมาก

ด้านมนุษยสัมพันธ์ อยู่ในระดับมาก แสดงให้เห็นว่า ประชาชนให้ความสำคัญกับนายกองค์การบริหารส่วนตำบลควรเป็นผู้ที่เข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ ที่องค์การบริหารส่วนตำบล หรือ หน่วยงานในชุมชนจัดขึ้น เนื่องจากองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นงานบริการประชาชน ซึ่งจะดำเนินการไปได้ด้วยดีนั้น ต้องเกิดจากการประสานงานที่ดี และเคารพในสิทธิและศักดิ์ศรีของผู้อื่นๆ ซึ่งสอดคล้องกับ ภาณุวัฒน์ เสงส์กุล (2559) ได้ศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้นำท้องถิ่นเทศบาลตำบลทุ่งลาน อำเภอลองหอยโข่ง จังหวัดสงขลา พบว่าระดับความต้องการของประชาชนต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้นำในท้องถิ่นด้านมนุษยสัมพันธ์ อยู่ในระดับมาก

ด้านความสามารถในการบริหาร อยู่ในระดับมาก แสดงให้เห็นว่า ประชาชนให้ความสำคัญกับนายกองค์การบริหารส่วนตำบล ควรบริหารงานโดยยึดหลักความถูกต้องตามระเบียบราชการ การบริหารงานเน้นคุณภาพของคนที่มีความรู้ความสามารถ มีความรู้ในการบริหาร ฐานนโยบาย รู้จักใช้คนให้เหมาะสมกับงาน มีการประเมินผลงาน และมีความคิดริเริ่มทำงานต่างๆ ให้เจริญก้าวหน้าอยู่เสมอ สอดคล้องกับ สุชาญ พันธ์นิยะ และ อาชินอักกริม ดงนะแดง (2563) ได้ศึกษาคุณลักษณะของนักการเมืองท้องถิ่นที่พึงประสงค์ในทัศนะของประชาชนในเขตเทศบาลนครตรัง พบว่า ระดับความคิดเห็นของประชาชนในเขตเทศบาลนครตรัง จังหวัดตรัง ที่มีต่อคุณลักษณะของนักการเมืองท้องถิ่นที่พึงประสงค์อยู่ในระดับความเห็นสูง โดยด้านความสามารถในการบริหารมีระดับความคิดเห็นสูงที่สุด

ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติการ

การศึกษาครั้งนี้สามารถนำข้อมูลที่ได้มาใช้เป็นประโยชน์แก่นายกองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดนครศรีธรรมราช หรือผู้ที่สนใจจะลงสมัครตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลในอนาคตอันใกล้นี้ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการสำรวจตนเอง รวมทั้งปรับปรุงและพัฒนาคุณลักษณะด้านต่างๆ เพื่อให้สอดคล้องหรือตรงตามความต้องการของประชาชนในเขตจังหวัดนครศรีธรรมราช ซึ่งเมื่อมีการปรับปรุงหรือเปลี่ยนแปลงและพัฒนาคุณลักษณะแล้วนั้นย่อมส่งผลสำเร็จต่อการบริหารงานภายในองค์กรและส่งผลต่อการพัฒนาพื้นที่ในเขตจังหวัดนครศรีธรรมราชให้เกิดความเจริญมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 11

The 11th STOU National Research Conference

ข้อเสนอแนะต่อการวิจัยในอนาคต

1. ควรมีการศึกษาคุณลักษณะที่เป็นจริงเพื่อเปรียบเทียบกับคุณลักษณะพึงประสงค์ของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดนครศรีธรรมราช เพื่อจะได้้นำข้อมูลไปพัฒนาคุณลักษณะของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลต่อไป
2. ควรมีการศึกษารูปแบบการประเมินคุณลักษณะตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลเพื่อให้ประเมินคุณลักษณะก่อนและหลังเข้ารับตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนตำบล

เอกสารอ้างอิง

- โกวิท พวงงาม. (2544). *การปกครองท้องถิ่นไทย : หลักการและมิติใหม่ในอนาคต*. กรุงเทพฯ : วิญญูชน.
- ภาณุวัฒน์ เล็งสกุล. (2559). *คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารท้องถิ่นเทศบาลตำบลทุ่งลาน อำเภอคลองหอยโข่ง จังหวัดสงขลา*. วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ. 16(1), น.144-152.
- วรยุทธ สถาปนาสกุล. (2560). *คุณลักษณะผู้นำทางการเมืองท้องถิ่นที่พึงประสงค์ตามทัศนะของประชาชน อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่*. วารสารสถาบันวิจัยญาณสังวร. 8(2), น.245-253.
- สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัดนครศรีธรรมราช. (2564). ข้อมูลองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดนครศรีธรรมราช (องค์การบริหารส่วนตำบล). สืบค้นจาก <https://www.nakhonlocal.go.th/index.php>. เมื่อวันที่ 30 พฤษภาคม 2564.
- สุนทร เกาทอง อภิวัฒน์ สมาน และวิวัฒน์ ฤทธิมา. (2562). *คุณลักษณะของนายกเทศมนตรีที่พึงประสงค์ในเขตเทศบาลเมืองควนลัง อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา*. รายงานการประชุมมหาดไทยวิชาการระดับชาติและนานาชาติครั้งที่ 10, น.249-284.
- สุชานุช พันธนิยะ และ อาชนอัคริม ดงนงเต็ง. (2563). *คุณลักษณะของนักการเมืองท้องถิ่นที่พึงประสงค์ในทัศนะของประชาชนในเขตเทศบาลนครตรัง*. วารสารสถาบันพระปกเกล้า กันยายน-ธันวาคม , น.17-35.
- ศูนย์บริหารการทะเบียนภาค 8 สาขานครศรีธรรมราช. (2564). จำนวนประชากรที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไปของจังหวัดนครศรีธรรมราช. สืบค้นจาก <https://www.bora.dopa.go.th/index.php/th/contact-part8>. เมื่อวันที่ 30 พฤษภาคม 2564.
- อุทัย หิรัญโต. (2524). *ประมุขศิลป์ : ศิลปะการเป็นผู้นำ*. กรุงเทพฯ: เนรมิตการพิมพ์ .